

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XII. Ч. 231. Джерси Ситі, Н. Дж., четвер, 5 жовтня 1933.

VOL. XII. No. 231. Jersey City, N. J., Thursday, October 5, 1933. THREE CENTS.

УЖЕ 32 СТЕЙТИ ЗА СКАСУВАННЯ ПРОГИБІЦІ

РІЧМОНД. — Стейт Вірджинія, що був колись другим стейтом за введення прогибіції, став 32-м стейтом, що закликає за її скасування.

Неповні висліди з народного голосування, що відбулося у вівторок, вказали подавляючу більшість проти прогибіції. Лиш у деяких сільських округах противники прогибіції мали менше-більше стільки голосів, що й прихилились. По містах прихильники скасування були звичайно кілька разів більше ніж противники. Прогибіціоністи не добули навіть Блекстон, родинного міста Джеймса Кенона, протестантського єпископа, відомого провідника прогибіційного руху.

Рівночасно з голосуванням над тим, чи треба задержати прогибіцію, голосовано теж над питанням, що зробити з торгівлю алкоголем. Народне голосування припорукає стейтвільній легіслатурі завадити справу контролю цієї торгівлі.

МАСОВІ АРЕШТИ БУВШИХ СОЮЗНИКІВ НА КУБІ.

ГАВАНА. — Уряд президента Грета Сан Мартіна почав масові арешти членів революційної організації «АБЛ», котра теперішнього урядовою помагала захопити владу, а потім, кажуть, проти нього повстала.

В місті ходять найрізкіші чутки. Родини офіцерів живуть у напруженій невпевненості за їх життя. На президента, кажуть, роблено замах. Багато людей, які побоюються, що їх будуть підозрювати за протияркову роботу, починають ховатися.

В американських кругах зростає настрій за інтервенцію Америки в кубанську суматоху.

НАРАДИ КОНВЕНЦІЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — Велике одушевлення серед делегатів річної конвенції Американської Федерації Праці викликала мис Елізабет Крістен, президента Лиги Жіночих Промисловців Юній, котра закликає федерацію до зорганізування 5 мільйонів жінок, що працюють по різних промислах.

Президиї пропонує вже багато незвичайно цікавих резолюцій. Одна з тих резолюцій домагається, щоб Федерація Праці покинута свою дотеперішню безпартійну політику та стала організувати робітничу партію.

Інша резолюція домагається заведення федерального забезпечення на випадок безробіття.

Ще інша резолюція заявляє проти робленн ріжких між чорними й білими робітниками.

На конвенції говорили теж представлени офіційно гості англійських і канадських промислових юній та Джеймс Фрімен, єпископ протестантсько-єпископальної церкви.

ЩЕ НЕ ВСІ МАЙНЕРИ ВЕРТАЮТЬСЯ ДО ПРАЦІ.

ПІТСБУРГ (Па.). — Майнери з повіту Фетт не хочуть вертатися до праці, хоч урядники майнерської юній їх до цього зивають, поки підприємство Фрика не підпише виразно свого признання юній.

З 75,000 майнерів повіту до праці вернулися всього, 20,000.

В Стубенвіл пришло до завершення, коли пікста страйків з яких тисяча осіб пробувала не пустити охочих до роботи майнерів зайти до майни.

ЛЮДИ ВИМАЮТЬ У ГОРНОКОНІ ЛІС.

ЛОС АНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — В пожарі ліса й корів у парку Грифита згинули коло 30 осіб. Коло 100 були тяжко поранені і багатьом з них грозить смерть.

На гашення вогню вибрили до 4,000 осіб. На рятують жертвам поспішили рятункові стації з усіх околиць міст.

Жертви пожару це майже виключно безробітні, які вольні жити в парку, ніж діставати милостиню в місті. Багато з них були мішухи, які не розуміли нічого про пожар ліса. Через те, коли ліс занявся, пожар забрав серед них стільки жертв.

ВИСТУП ЮРБИ ПРОТИ СТРАЙКАРІВ.

ЛОДІ (Каліфорнія). — Тут вибухли повстання заворушення на тлі страйку збирачів винограду. В одному місці три страйкарі почали суперечку з робітниками, які хотіли йти до роботи. Розпирні пікетування власники виноградників зібралися юрбою вигнали з місцевості 40 людей, котрих вони підозрювали як страйкових агітаторів. Поліція не держувала юрби.

ПРОТИ НЕПОМИРКОВАНІСТІ ПРОПАГАНДИ.

НЮ ЙОРК. — До Америки приїхав д-р Бруно Етекін, професор анатомії в Колумбійській університеті, та на вступі на американську землю таврував непомирковану антинімецьку пропаганду. Він каже, що вісти про переслідування Жидів у Німеччині сильно перебільшені. Наприклад говориться про відправу професорів з університетів, але не говориться, що вони дістають пенсію від держави. Крім цього в університетах лишено певне число Жидів, які відповідає числу Жидів у населенню Німеччини.

ЯПОНЦІ ЗМЕНШУЮТЬ СВОЮ ВІЙСЬКА В КИТАО.

Японське командування зменшує свої війська в північному Китаю. Між Японцями та Китайцями тепер налагодилися приязні відносини й тому японське командування вірить, що самі Китайці підтримують лад біля манджурського кордону.

УБИВ ВОЖКА МОЛОТКОМ.

Пет Тейлор з Ньюбері, Онт., їдучи автомобілем, побачив перед собою на дорозі вожка. Щоб обминути удару з вожком, Тейлор повернув автом у сторону, однак при тім ударив вожка і вожк покотився в рів. Тоді Тейлор повернув автом у ту сторону й ударом молотка добив вожка.

НЕ ПОВЕЛАСЯ ШТУКА.

Стефан Поліуш у Вінніпег купив в антик кількох фляшок лавсу, трохи пергаментового паперу і почав підробляти банкноти. Цю роботу Поліуш, цю вінніпегська поліція дослідила і його примкнула. Тепер Поліуш буде відвозити за посідання приладів до фальшивих грошей.

З ПОБУТУ ЕРЮТА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Московські «Звєсті» з 19. серпня пишуть про побуту вожка французького прем'єра Еріота в Харкові. Дні 28. серпня прибули французькі гості до Харкова, де прийняв їх голова ради народних комісарів української радянської республіки в бюри комісаріату закордонних справ. Повитавши французького гостя, голова ради народних комісарів Чубар, висловив думку, що візита французького політика в українських містах і промислових центрах приривається до зближення українського трудового народу до населення Франції. Еріо відповів, що він та його товариші прибули в Радянщину на те, щоб ознайомитися з радянською дійсністю, а це може приривитися до зміцнення радянсько-французьких взаємин.

Підчас вечері вивязалися розмова між французькими гостями і радянськими до-стоїнниками. Говорили про су-парніштво в праці між робіт-никами, про технічне вишко-лення та інші справи, що тор-каються культурної відбудови Радянщини. Після вечері була музична частина прийняття. Го-сті мали нагоду познайомитися з українською музично-во-кальною творчістю.

Цікаві теж інші подробиці, подавані московською пресою. Еріо, французський посол Аль-фан і його товариші подоро-жують спеціальними вагонами, які дали в їхні розпоряджен-ня. Підчас свого побуту на те-рені України, пише харків-ський кореспондент, «Звєсті», Еріо та його товариші знайо-мляться з соціалістичним будів-ництвом, не скривачиваючи во-гого заінтересування. Хотять втаємничити у всі ділянки ук-раїнського публічного жит-тя. Цікавляться особливо ук-раїнською післярреволюційно-ю культурною, літературною і ми-слюстеством. В Києві Еріо від-відав музеї-Всерукарської Академії Наук. При тім нагоді місцеві комунистичні мали нагоду дізна-тися, що Еріо знає добре ук-раїнську історію, а навіть по-інформований про мінерально-гірничий та геологічний склад України.

ЗНАЙДЕНО ЗАКОПАНІ ТРУПИ ПОЛІТИЧНИХ ВІЗНІВ, ЗАМОРДОВАНИХ МАЧ-ДОМ.

Як бувший кривавий дикта-тор Мачадо мордував своїх політичних противників без ніякого суду, виявилось з того факту, що в стайні історичної твердині Атарес у Гавані знай-дено чотири закопані трупи. Черепи деяких з них були роз-биті, що свідчить, що вони по-мерли внаслідок катування. В однім із замордованих роз-пізнано студента Фелікса Ері-ста Альпізара. Інших розпізна-ли їхні кривакі. В тій чер-винні тримали політичних віз-нів за правління Мачадо.

Після знайдення трупів ареш-товано вісьмох жовнів, включаючи сержанта й капр-ала, які співвизнали цього страшного морду.

АНГЛІКАНИ ЗІБРАЛИ ГРО-ШІ НА РОЗКРАДЕНИЙ ФОНД.

Минулого року виявилася велика крадіж фондів англій-ської церкви в Канаді. Англі-канці допустилися І. А. Мек-рей, який саме тепер відбуває 7-літню кару. Після крадіжки провідники англійської цер-кви в Канаді зарплатили межі своїми вірними кампанію за збирання потрібних грошей. Кампанія, як доносить з То-ронто, увінчалася повним ус-піхом. Члени англійської цер-кви зібрали межі собору \$423,363 у готівці, а на \$446,623 наспіли письменно, декла-рації.

ЧУЖОЛЮСТВО ЗЛОЧИНОМ.

В Кельні засудив тамошний суд одну замужню жінку та її кохання на 6 місяців в'язниці за чужолоство. Гіттерівський суддя заявив, що родина це основа націонал-соціалістич-ної держави й тому належить їй права оборона перед людським без сорому і чести. Чужолоство на основі німець-кого права вже й перестало бу-ло злочинном, однак німецькі суди досі за це не карає.

ОДИНМ БУЛОКА, ДРУГИМ МАМАЛИГА.

Коли пенсіоністи й державні урядники в Румунії домага-лися підвищення платень, тоді мілосердні сери радили їм годуватися мамалігою й ци-булею — сьогодні також де-шевини огірками, зате плати-ли директорів одного дер-жавного заводу місячно аж 200,000 левів платні, щоб «бідний» міг себе й свою ро-дину як слід наситити, задеться, дорегенькими «райськими» огірками. Наша небіжка ма-маліга поділила була своїх слу-жбовців на 11 урядничих ранг, тому й не було такої неспра-ведливості очевидної ріжкості між урядовими платнями, як у теперішніх часах.

ВОЄННІ ВЕТЕРАНИ І КЕМПИ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Делегация воєнних ветеранів Канади відвідала урядового прем'єра Джорджа Перлея, міністра Гутрія і д-ра Маніо-ма. Делегация скривчалася на те, що уряд після нежонатих воєнних ветеранів до таборів, де їм платять по \$5 на місяць. Делегация назвала табор для безробітних «табором неволь-ників». Особливо делегация на-рікала на табор у Бритни Ко-ломбі. Одна делегация заяв-ляла сер Джорджу, що вона в будучині не піде свого си-на на капіталістичну війну. У-рядовий прем'єр їй відказав, що він має надію, що більше воєн не буде.

МЕНШЕ БЕЗРОБІТНИХ.

Домініляне Статистичне Бюро в Оттаві доносить, що в липні ч. р. індустриальні під-приємства прийняли до роботи 24,000 робітників. В квітні, травні і червні ч. р. стали до роботи 104,000 робітників. Це відноситься головно до індуст-риальних підприємств, а не до різнитицтва. Повиши дані зібрано на підставі місячних звітів 8,261 підприємств.

ПЕЧЕРА СМЕРТІ.

В одній старинній сербській пісні співняється про легендар-ну печеру смерті, у якій зги-нули кількасот Сербів. Це бу-ло за час турецького насту-пу на Сербію. Турки, розбив-ши Сербів, стали переслідува-ти втікаючих у гори серб-ських воїнів. Сери схорони-лися в одній гірській печері і думали, що Турки там їх не знайдуть. Та нещастя хотіло, що Турки виявилиши шховок Сербів. До печери Турки не ввійшли, але заклали вихід печери солоному і її підпалили. Внаслідок горячи і диму всі Сери в печері погинули.

До них про ніхто не знав, яку то печеру опісують в піс-ні. Шойно нещадно віднай-шли ту печеру близько Ча-чака один сербський учитель. В печері він знайшов сотки люд-ських кістяків і багато зброї. З Білгороду вийшла особна експедиція на точні розсліди «Печери смерті».

ЕКЗЕКУТОРСЬКІ ЖИВА.

З усіх повітів Волині прихо-дить вісти про те, що ріжні ексекutory виявляють дуже «тверду руку». Там описали керат, молотілку, ці шось ін-ше; там забрали півкішки або намолочене збіжж; там нака-ли руку на шось інше. Переля-ючи селяни, що мають ріжні заделогати, борги і т. д., спі-шають швидше продати збіжж. Цим же більше обнижують ці-ни.

ОПРИШКОВА СМЕРТЬ.

400 жандармів уладили по-гоно в слов'янських горах за ріжними помічником Ів. Ю-рашкою з Шутова. Він убив жандармського команданта, вийта з Шутова та зривав тяж-ко вахмистра жандармів. Скривався Юрашка в горах, а знав кожну печеру, і хоч 400 жандармів окружили його, атік їм. Привнезла його до того студія. Хотів ще вбити власника гостиниці, який дав вжити жандармам, що Юрашка вкрав у нього дві рушії. Жандарми висладили Юрашка раником бачи хати його батьків. Юрашка бачив, що вже не втече, тому застрів-ся.

У ГАЛИЧИНІ РОЗПОЧАЛАСЯ НИЗКА СУДОВИХ ПРОЦЕСІВ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

ЛьВІВ (Західна Україна). — По цілій Західній Україні почалися наглі суди над українською молоді за її приналежність до Української Військової Організації та до Організації Українських Націоналістів. По тюрмах тепер сидять тисячки української молоді, чекаючи на львівський суд. Найбільше сензаційний процес тепер відбувається в Самборі, де су-дять за вбивство вожка польського посла Го-луфка: Олександра Бунія, Миколу Мотуку та Ро-мана Барановського. Всіх обвинувачують у тому, що нібито вони поособили Біласови й Данилиши-ни вбити Голуфка.

На суді виявилось, що Роман Барановський, який був заступником краєвого команданта УВО й керманцем боевого відділу УВО та провадив ви-хід боеків і користався великим довірам у го-ловній команді УВО, одночасно був польським по-ліційним агентом. Він за гроші видавав польській поліції своїх товаришів та секрети організації. Вбивство Голуфка сталося без відома головної ко-манди УВО.

Разом з тим скінчився великий процес у Тер-нополі проти молодих українців: Д. Гавришчука, Михайла Гірки, А. Чорного, І. Галагана, А. Курла і Л. Воробця. Всіх їх обвинувачувала поліція в при-належності до ОУН та в розкиданню летючок ці-єї організації в селі Юзефівці, збірського повіту. Крім того Михайлови Гірки закидають, що він хо-тів організувати вбивство управителя школи в Ю-зефівці, Поляка Жуківського. Галагана, Курла і Воробця засуджено на 1 рік тяжкої в'язниці. Інших звільнено від вини, їй карі після довгого ув'язнення їх.

У Бережанах суд засудив на 4 роки в'язниці се-лянину Миколу Метачука за те, що нібито він роз-кидав летючки ОУН підчас іорданського свята в селі Маркові, підгаєцького повіту.

Позатим Ляхи готують це низку судових про-цесів, які тепер у Польщі стали системою поліцій-но-судового терору проти українського національ-ного руху.

ЗАМАХ НА ДОЛЬФУСА.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Член організації австрій-ських гітлерівців стрілив у канцлера Дольфуса й поранив його двома кулями. Лише гуляк при ка-мізельній вратувал канцлера від смерті, бо відвер-ну кулю від серця. Канцлерови зроблено в шпиталі переважу обох ран і витягнуто кулю. Він почуває себе добре й не думає припиняти своєї державної праці.

Увечір Дольфус говорив на радіо й закликав населення Австрії бути спокійним та не виявляти ні-яких ексцесів. Замаховця арештовано.

МОСКВА І ПОЛЬЩА ПОРОЗУМИЛИСЯ КОШТОМ УКРАЇНИ.

ЛОНДОН (Англія). — Українське Бюро подає, що газета «Таймс», у Лондоні, помістила більшу статтю про Росію й Європу. Газета твердить, що порозуміння між Польщею й Росією наступило коштам України. Обидві держави зобов'язалися не допускати в своїх межах української політично-державничої пропаганди.

З того стає ясным, чому большевики почали так шалено переслідувати на Україні навіть україн-ських комунистів, а в Польщі провадяться жорсто-кий поліційно-судовий терор проти всього свідо-мо українства. Крім того газета додає, що хоч Росія тепер стала союзницею Польщі, то всетаки во-на не зможе стати на Далекому Сході опору Япон-ці, які можуть захопити навіть Владивосток. На-селення Радянщини є проти комунистичної влади й тому влада боїться його клікати до війська.

ЯПОНІЯ ПРОТЕСТУЄ РІШУЧО ПРОТИ РОСІЙСЬКИХ ЗАРЯДЖЕНЬ.

ТОКІО (Японія). Російський уряд видав розпо-рядження, щоб усі торговельні пароплави та судна, які приходять до владистського порту, обов'язко-во брали російських лоцманів для проводу кораб-лів у порт. Тому, що в той порт із закордонних ко-раблів приходять переважно японські, Японія за-явила рішучий протест проти такого домагання Росії.

Японці пояснюють це зарядження тим, що Вла-дивосток далі буде нові фортеці та все більше збортиться. Такамо для Японії не секрет, що Росія стягнула на Далекий Схід багато війська. Це воє-на партія використовує для агітації за збільшення японського воєнного бюджету.

ЕРІО ТЯЖКО ХОРИЙ.

ПАРИЖ (Франція). — Бувший прем'єр Фран-ції, Еріо, який шойно повернувся з Росії, де він «не бачив голоду», але бачив на Україні, «гітлерівську пропаганду, тяжко хорий і тепер знаходиться в шпиталі. Лікарі знайшли в його нирках великий ка-мінь, який загрожувє життю Еріота.

параді, вони зараз кинули
ору шапки й кричали: Га-
й М... і П... Барона!

акі круглі і чисті

Добре
наповнени
ГАРНИМИ ТЮТЮНАМИ

ось чому
жодні куряться
так легко

Ви зауважали це і ви вміли оцінити прикмету гладкого, рівного горіння, що є помітною рисою характеру сигареток Локкі... Круглі і чисті—добре наповнені найкращими в світі Турецькими і Домашніми тютюнами—і без мягких кінців. Ось чому Локкі куряться так легко, паляться так одностайно.

ЗАВЖДИ найкращі тютюни
ЗАВЖДИ найкраще виробництво
ЗАВЖДИ Лонкі вдовольняють!

Copyright, 1933,
American Tobacco
Company.

"it's toasted"

для ОХОРОНИ ГОРЛА — для КРАЩЕГО СМАКУ.

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

— Го, го! то як я там ді-
стався?

